

Ballenas, scolopaces, & alios permultos in mentem modò non venientes, qui mihi semel tantum in Nouam Hispaniam nauiganti casu sunt oblati.

De Piscis Tauri forma, qui à Chines Oceano delatus est.

Cap. LV.

Pisciculus est vix duos palmos longus, sed pinna caudæ instar sex pene prolata digitos, corio inrecluso duro, fusco, sed circa ventrem candenti, & vbiq; pentagonis, sexangulisue distincto figuris, os est minimum, sed longiusculis munitum dentibus, oculi magni, pinnae circa aures binæ satis paruae, quemadmodum & aliæ duæ, quarum altera circa extrema ventris est, altera verò iuxta postremum dorsum: mirum est in hoc pisciculo duas prominere iuxta frontem spinas acuminatas infractæ duritiæ instar corniculorum, ac totidem alias eadem magnitudine, & forma, circa ventris postrema; cæterum de nutrimento aut natura eius nihil adhuc memorandum habeo, quod tradere possim posteritati, nisi pendente sese quotidie amplius mundo, antequam moriat quicquam hæc meis scriptis adijci posse liceat sperare.

De Cuitlapetotl, seu Pisciculo lacustri ventris magni. Cap. LVI.

Pisciculus est digitorum longus, crassusque, ita vocatus, quod cænohis aquis degat, & ventrem habeat proportionè corporis magnum, sulci coloris. Vulgaris alimenti, & Mexicanis lacubus familiaris. O. N.

Finis V. Tractatus Historiæ Aquatilium.

TRACTATUS SEXTVS

DE HISTORIA MINERALIVM NOVAE HISPANIAE

Hic tractatus constat 36. capitibus, quorum 26 habentur supra, Volumine 1. lib. 10. capitibus, & folijs infra notandis.

Cap. 1.	De Chimalizatl, seu lapide speculari. f. 1b.	cap. 3. fol. 336
Cap. 2.	De Chapopoti.	cap. 2. fol. 336
Cap. 3.	De Huitzilteotl.	cap. 18. fol. 341
Cap. 4.	De Tchcateotl, seu lapide Gossipij.	cap. 15. fol. 340
Cap. 5.	De Tzacxalli.	cap. 16. fol. 340
Cap. 6.	De Tlanexillo.	cap. 22. fol. 342
Cap. 7.	De Tapachpatli, seu hepatis medicina.	cap. 19. fol. 341
Cap. 8.	De Tzili lapide.	cap. 14. fol. 339
Cap. 9.	De Tzitatl, seu sale in genere.	cap. 25. fol. 343
- Cap. 10.

Cap. X. De Texotli seu silatico.

Genus est Terræ in montibus quarundam Nouæ Hispaniæ Regionum effossæ, teritur hæc, includitur saccis, atque effusa desuper aqua, tenuior pars permittitur excolari, siccata redigitur in placentas cyaneas, quibus pictores eundem colorem æmulantur: quæ remansit in saccis crassior pars tunditur, effusaque rursus aqua, tenuior secundò fluit, ad eadem utilis, quamquam dilucior, atque vilior.

Cap. 11. De Tlalzac, seu terra fetida. vbi sup. cap. 23. fol. 341

Cap. XII. De Teticatl.

Teticatl, seu lapis Ticael lapidis albi genus est, quo vsto vtuntur pictores ad albū colorem exprimendum: quamuis Chimalticatl vocato, candore cedat.

Cap. 13. De Tequixquilt iterum. vbi sup. cap. 26. fol. 344

Cap. XIV. De Tecuitlatl.

Scaturit Tecuitlatl nonnullis è locis Aluei Mexicani lacus persimilis limo, & summas statim petit aquas, vnde excipitur, verriturque retibus, aut coaggetur palis, Indi extractum, & paulisper siccari permittitur ad solem efformant in placentulas: rursus exponitur soli herbis virentibus super impositum, donec exquisitè arefcat, ita reponitur, vt caseus in anni tantum vnus vsus: estur vbi opus est cum Maizio torrefacto, vulgaribusque Indorum placentis: Vnaqueque limi huius vomica peculiarem sortitur Dominum, cui mille aureos interdum annuos reddat: sapore est casei, à quo sumpsit apud Hispanos nomen, sed minus grato, & cæni quodam odore: color adhuc recenti cyaneus, aut viridis, sed limosus inueterato, è viridi nempe vergens in nigrum, edulis exigua portione, eademque assumpta loco salis, condimentiq; maizij; at quæ ex eo parantur placentulæ, improbi sunt, ac rusticani cibi, & hoc vel eo constare potest, quòd cum Hispanienses Coloni nihil quod ad palati delicias spectet maxime apud has regiones intactum reliquerint, id nutrimenti nunquam suis permiserint faucibus deuorandum.

Cap. XV. De Tlahuitl, seu Rubrica fabrili.

Quod Mexicani Tlahuitl vocant, nos Arabum æmulatione Macram, Latini vero Rubricam fabilem appellant, genus est pallentis Terræ, quæ torrefacta rubeum è vestigio induit colorem, utilis pictoribus, ædiumque parietibus, soloue inficiendis colore.

Cap. XVI. De Tetilli.

Tetilli seu Ater lapis genus est terræ in mystecarū regione vocata huius Nouæ Hispaniæ præcipuè effossæ, atra, & qua pictores eidè colori imitando passim vtuntur, ctsi alia paretur apud eos atramenti differentia vocata Ocotilli ex fumo assularum Pinus cuiusuis, nuncupatæ patria lingua Ocotl, vnde nomen

M

atra-

atramento, vltarum nempe fumus in vasorum oportorum cavitare in pilulas coit, quasdemum derafas in suis emporijs venundare frequenter solent.

Cap. XVII. De Tecuixtli.

Tecuixtli, seu Terra lutea Ochra est species inficiendis tectis, camerisque idonea, quae locis quibusdam huius Regionis vberimè prouenit,

Cap. 18. De Tlalxocotl, seu Terra acida. *vbi sup. cap. 26. fol. 342*

Cap. 19. De Ticatlalli, seu Terra alba. *cap. 21. fol. 341*

Cap. 20. De Tequixquilil, seu Nitro iterum. *cap. 26. fol. 343*

Cap. 21. De Tecoca huil. *cap. 20. fol. 341*

Cap. XXII. De Tecuixtli, seu colore luteo.

Genus est Terrae, cuius fumo condecorare Indi denigratas trabes, caeterasq; materies solent, atq; inficere rudes quasdam, & modici sumptus tabellas

Cap. XXIII. De Xicaltetl

Hoc est aliud candidum, ac minerale pigmentum, Quoxicaræ vocatum, quo primum res illinuntur, vt alij desuper appositi colorestenaciùs adhærescant, nec valeant facile deradi, aut vlla violentia deleri.

Cap. 24. De Quetzalytzli, de hoc fit mentio. *vbi sup. cap. 7. fol. 337*

Cap. 25. De Ezjetl, seu lapide sanguinis. *cap. 6. fol. 337*

Cap. 26. De Apoconalli. *cap. 1. fol. 336*

Cap. 27. De Eztecpatl. *cap. 65 fol. 337*

Cap. 28. De Tlapalte huilatl. *cap. 12 fol. 339*

Cap. 29. De Tlacuiloltecpatl, seu lapide picto. *cap. 10 fol. 339*

Cap. 30. De Tolttecapzli. *cap. 13 fol. 339*

Cap. XXXI. De Matlaxihuil.

Ita vocant, cynaeos omnes lapides, quales sunt vocati Torcoides cyaneique, sed præcipuè viliores quosdam, qui videntur ad prædictorum species pertinere nullam tamen eorum vtilem facultatem medicinæ nosse sunt testati, ad hosiã referendus est, quamquam dilutior, quem Xiuhtomolin nuncupant.

Cap. 32. De Quetzalxoquyac, seu Pluma fetida. *cap. 10. fol. 339*

Cap. 33. De Coztitecpatl. *vbi sup. cap. 4. fol. 337*

Cap. 34. De Lapide Philippicarum. *cap. 9. fol. 338*

Cap. XXXV. De lapide aqueo.

Sacrificus quidam ostendit mihi gemmam etiam candentem, & ad chrystallorum (vt videbatur) pertinentem genera, in qua mirum erat guttulam velut aquæ interceptam, & parua contentam cavitare semper tenere foraminis superiora; quoque magis deprimeretur eò auidius ad superiora tendere, cuius ego naturalem rationem adhuc peruestigare nequiuim.

Cap. 36. De Tichuilol, & lapide Crystallino. *vbi sup. cap. 17. fol. 340*

IN-

INDICES

ALPHABETICI

SEX TRACTATVVM HISTORIAE

Animalium, & Mineralium Nouæ Hispaniæ. & in primis Tractatus Primi

De Quadrupedibus.

DE Aeluro à quo Gallia vocata corraditur. fol. 11. Cap. 34. De Anonymo quodam Animalis. f. 3. c. 9. De Ariete quadrigenis armario cornibus. f. 12. c. 36. De Ayrochtli, seu Dasipode cucurbitino. f. 2. c. 2.

C De Cacamiztli. fol. 12. Cap. 40. De Canum quibusdam peregrinis generibus. f. 6. c. 20. De Caluaris reperta Chalci, & de reperitis Gigantum Ossibus. f. 10. c. 32. De Cercopithecis. f. 6. c. 19. De Cictli, seu Lepore. f. 2. c. 3. De Coyameil, seu Quauhcoyamerl. f. 8. c. 25. De Coyopollin. f. 10. c. 29. De Coyotl, seu Vulpe Indica. fol. 4. Cap. 13. De Cueltlachtl, seu Lupo Indico. f. 7. c. 23. De Cuiltlacoyotl. f. 5. c. 14.

H De Hoitzlacuatzin, seu Tlacuatzin Spinoso. f. 3. c. 6.

L De Leone paruo Insulæ Margaritiferae. f. 12. c. 39.

M De Maçame, seu Cernis. fol. 7. Cap. 22. De Mapach, seu Animalis cuncta præterstante manibus. f. 1. c. 1. De Miztli. f. 4. c. 11.

O De Ocotochtli, seu Dasipode. f. 5. c. 15. De Oztohua. f. 6. c. 16.

P De Peruicheatl. f. 11. c. 35.

Q De Quauhpecotli, seu Mele. Montano. f. 6. c. 17. De Quauhrecallotl. f. 8. c. 26. De Quauhrentzo. f. 9. c. 27.

T De Tauris, Vaccisq; Quiuitæ regionis. f. 10. c. 30. De Tepe Maxtla. f. 11. c. 33. De Tepe Maxtlaton. f. 9. c. 28. De Tepeytcuicli, seu Canes. Montano. f. 7. c. 21. De Tigri, & Tlalocelotl. f. 4. c. 10. De Tlacaxolotl, seu fera rotunda facie. f. 3. c. 8. De Tlacuatzin. f. 3. c. 5. De Tlacoyotl, seu Coyotl humil. f. 12. c. 37. De Tochtl, seu Dasypodum generibus, quæ Cuniculos vocant. f. 2. c. 4. De Tucan, seu Talparum Indicarum quodam genere. f. 7. c. 24. De Tzonzzac, seu Quadrupede capillorum cadentium. f. 3. c. 7.

Y De Ytzcuintecuani. f. 12. c. 38. De Ytzcuintepozotli, seu Canibus gibbis. f. 10. c. 31. De Ytzcuniquadni, seu, Canum interfectore. f. 4. c. 12. De Yzquepatl, seu Vulpecula, quæ Mayzium torrefactum amulatur colore. f. 6. c. 18.

A De Acacalotl Mare, seu Coruo Aquatico. f. 15. c. 9. De Acatechichtli, seu Aue conficantæ se ad Arundines. fol. 17. Cap. 13. De Achalalaçili, seu Piscium voratrice. f. 13. c. 3. De Acidil, seu Aqueo Lepore. f. 41. c. 130. De Acolchichi, seu Aue rubeorum humerorum. f. 14. c. 4. De Acolin, seu Cornicæ aquatica. f. 42. c. 131. De Acolin, seu Aquatili Coturnice. f. 16. c. 10. De Acucuitzcatl, seu Arundine Aquatili. f. 17. c. 14. De Acxoyarototl. f. 52. c. 199. De Ahuarototl. f. 55. c. 218. De Amazoque, seu Aue rubeiscentis colli. f. 17. c. 12. De Amaxocototl. f. 53. c. 201. De Arapalcari, seu Telta aquaria. f. 15. c. 7. De Atototl, seu Aue Aquatili Mare. f. 15. c. 8. De Atototl, seu Aue Aquatica. f. 41. c. 128. De Atotoloquichitl, seu Passere aquatico Mare. f. 17. c. 16. De Aue Paradisea. f. 41. c. 129. De Aue altera delara ad Philippum secundum. f. 57. c. 223. De Auibus quibusdam rolstri maximi. f. 17. c. 15. De alijs pluribus Auiculis Anonimis ab eadem prouincia. Missis. f. 57. c. 226. De Axoquen. f. 55. c. 217. De Ayocuatotl tilitic. f. 52. 195. De Ayocuantototl. f. 54. c. 207.

A De Azatl, siue Ardea candentis. f. 14. c. 5.

M 2

DE Acacahoaçtli, seu Aue Aquatili raucum sonant.

De

C
 De Cacatollin .f. 42. c. 134
 De Cacalotl, seu Cornu. f. 48. c. 174
 De Caca lorotol, seu Aue Cornua .f. 50. c. 182.
 De Cacatol .f. 52. c. 197
 De Caqanatorol .f. 55. c. 215.
 De Cacaxatorol .f. 46. c. 158
 De Ceceto .f. 45. c. 151.
 De Cechoilol .f. 42. c. 132
 De Cencoatlatolli, seu quadringentis linguis. f. 10. c. 30
 De Cenortzqui .f. 18. c. 19
 De Ceoan, seu Aue niuea. f. 19. 21
 De Chachalacamel .f. 23. c. 41
 De Chachanatorol .f. 51. c. 188
 De Chiantorol .f. 43. c. 139
 De Chichiltorol Tepazcullula .f. 51. c. 189
 De Chiertorol .f. 31. c. 80
 De Chichiltli .f. 18. c. 18
 De Chilcanauhtli, seu Anate. Chilli colore. f. 21. c. 31
 De Chilcoquipatorol .f. 50. c. 183
 De Chiltorol .f. 22. c. 38
 De Chiltorol .f. 54. c. 210
 De Chiltorol .f. 50. c. 184.
 De Chiltorol altera .f. 24. c. 45
 De Chiquatl, seu Noctua. f. 20. 29
 De Chiquatorol .f. 47. c. 168
 De Chanoptili .f. 19. c. 23
 De Cocho Pstiaci genere .fol. 44. Cap. 145
 De Cocho altero .f. 44. c. 146
 De Cochirenacatl .f. 46. c. 160
 De Cocchitorol, seu Aue florida .f. 46. c. 161
 De Cocochatl .f. 48. c. 171
 De Cocotli .f. 23. c. 42
 De Cocotzin .f. 24. c. 44
 De Cocozon .f. 52. c. 192
 De Cocozon, seu Auicula Lutea .f. 33. c. 93
 De Colcanauhtlicatli .f. 28. 64
 De Colcanauhtli, seu Anate Cornuticum Mexicanarum colore. f. 49. c. 175
 De Colcuculic .f. 19. c. 25
 De Colin aliquot generibus .fol. 22. c. 39
 De Colrotl, seu Auicula inflexa .f. 18. c. 20
 De Comaltecatl .f. 19. c. 22
 De Concanauhtli .f. 28. c. 66
 De Coxoltili, quam Phasianum Patrium vocant .f. 23. c. 40
 De Coyolcozque, seu Colli fonalis .f. 19. c. 24
 De Coyolrotl .f. 44. c. 149
 De Cozacauhtli .f. 20. c. 27
 De Coztatorol, seu Aue Pallida .f. 20. c. 28
 De Coztorol, seu Aue lutea, fol. 43. c. 140
 De Coztotol, seu Aue lutea .f. 43. c. 143
 De Cuechtorol .f. 54. c. 214
 De Cuitcuitzcatotol .f. 53. c. 203
D
 De Daic .f. 56. c. 220
E
 De Ecatotol, seu Aue Ventii .f. 24. c. 46.
 De Ecatotol altera .f. 24. c. 47
 De Ecatotol, seu Aue Ventii .f. 33. c. 95.
 De Elcoztotol .f. 48. c. 172
 De Elototol, seu Aue Spicæ Mayzij .f. 25. c. 48
 De Elototol .f. 25. c. 49
 De Elototol .f. 48. c. 169
 De elorot .f. 54. c. 209
 De Quarta Elorotol .f. 57. c. 227
G
 De Guirguit .f. 56. c. 219
H
 De Hoacdon femina .f. 13. c. 1
 De Hoacili, siue Toloactli, idest Aue Sicca .f. 26. c. 53
 De Hoactzin, seu Aue similem nominis edente vocem. f. 25. 50
 De Hoactzin altera .f. 27. c. 61
 De Hoauhtorol .f. 27. c. 57
 De Hoexocanauhtli .f. 25. c. 51
 De Hocitzanatl, seu magno Sturno .f. 21. c. 33
 De Hoexotorol, siue Aue Saligna .f. 27. c. 58
 De Hoiloth, siue Colûba .f. 26. 56
 De Hoiloth iterum .f. 27. c. 60
 De Hoinetli, seu Aue incurua .f. 34. c. 96
 De Hoitlallotl .f. 25. c. 52
 De Hoitzilazratl .f. 27. c. 62
 De Hoitzitzillin Tepuzcullula .f. 47. c. 164
 De Hoitzitzilrotol, seu Aue varia .f. 26. c. 54
 De Hoitzitzilpapalotl .f. 26. c. 55
 De Huexolotl .f. 27. c. 59
I
 De Izanatl .f. 21. c. 32
M
 De Metzcanauhtli, seu Anate lunari .f. 45. c. 152
 De Miacatorol, seu Aue geminis Mayzij .f. 30. c. 77
 De Moçorotol, seu Aue que aliter herba vocata Mocoçqitl .f. 31. c. 79
 De Motmot .f. 52. c. 196
N
 De Nepapantotol .f. 40. c. 127
 De Nexohoitzililn, seu Hoizililn cinereo .f. 31. c. 82
 De Nexton .f. 31. c. 83
 De Nextorol .f. 32. c. 84
 De Nochtotol, seu Aue . . . fol. 1. cap. 81
 De Nopaltencol .f. 44. c. 150
O
 De Ocoçolin, seu Perdice Montana .f. 22. c. 85
 De Ocoçolin .f. 54. c. 211
 De Oconenel .f. 32. c. 87
 De Oconenel .f. 43. c. 137
 De Ocozintitcan .f. 32. c. 86
 De Ocozintitcan .f. 32. c. 86
 De Olorotol .f. 53. c. 205
 De Opiçican .f. 44. c. 147
 De Pauçivocata Aue .f. 56. c. 222
 De Papatza, seu Anate splendentis .f. 32. c. 88
 De Perutotol .f. 47. c. 167
 De Picalotl .f. 57. c. 225
 De Piciciti .f. 53. c. 200
 De Pipixcan, seu Aue saracini .f. 32. c. 89
 De Pipixcan, seu Auicula splendentis .f. 33. c. 90
 De Pitzmalotl .f. 57. c. 224
 De Plurimis alijs Auiculis nominis ab eadem provincia missis .f. 57. c. 226
 De Poxaqua .f. 33. c. 91
Q
 De Quachichil .f. 28. c. 65
 De Quachichilic femina . . . fol. 48. c. 170
 De Quachilton, seu Aue Siliquastrini capitis .f. 20. c. 26
 De Quapach canauhtli .f. 52. 194
 De Quapachtotol .f. 49. c. 179
 De Quapetlahoac .f. 48. c. 172
 De Quatoromomi .f. 50. c. 186
 De Quatorotli .f. 34. c. 99
 De Quauhçilini .f. 34. c. 97
 De Quauhçichil, seu Auicula capitis rubei .f. 18. c. 17
 De Quauhçochopitli, seu Auicula ligna excauante .f. 33. c. 94
 De Quauhçoropitli .f. 46. c. 157
 De Quauhçoropitli .f. 47. c. 165
 De Quauhçotli .f. 33. c. 92
 De Quaxoxototol .f. 49. c. 177
 De Quauhçelotol .f. 54. c. 213
 De Quertzatorol, seu Aue plurimarum diuitem .f. 13. c. 2
T
 De Tarac .f. 50. c. 185
 De Techicili .f. 37. c. 110
 De Techicili .f. 52. c. 193
 De Tecolotl .f. 35. c. 102
 De Tempalahoac altera, seu Aue lati rostri .f. 30. c. 78
 De Teoauhtotol .f. 52. c. 198
 De Tepçorol .f. 35. c. 01
 De Tequiquicatzanatl .f. 34
 De Tetzompan .f. 38. c. 115
 De

De Tlachahoilol .f. 46. c. 159
 De Tlacoquauhçili .f. 53. c. 103
 De Tlalacatl, seu Aniere Montano .f. 34. c. 98
 De Tlalchinolrotol, seu Aue combusta .f. 38. c. 114
 De Tlalquipatl .f. 39. c. 119
 De Tlanquiquiztorol, seu Pafere sibilante .f. 47. c. 163
 De Tlapalchichi, seu conficatrice rubea .f. 38. c. 116
 De Tlapatorol .f. 46. c. 162
 De Tlapauhtli .f. 44. c. 144
 De Tlaquilolrotol, seu Aue picca .f. 43. c. 141
 De Tlatepçilachiqualli, seu Otide faxorum .f. 37. c. 113
 De Tlahquechuitorol .f. 51. 191
 De Tlahquechul .f. 49. c. 178
 De Tlahutotol, seu Aue Cocinea .f. 43. c. 142
 De Tlahutotol, seu Aue rubea .f. 51. c. 190
 De Tlloth .f. 49. c. 176
 De Tolocatzanatl, seu Sturno iuncti .f. 22. c. 36
 De Tolchiquatl, siue Noctua iuncti .f. 36. c. 107
 De Tolcomocili .f. 45. c. 153
 De Toltçolçili femina, seu Aue sterice iuncti .f. 36. 106
 De Toquicoçotli .f. 44. c. 148
 De Toreçolçili mare, seu Metzcanauhtli, idest Aue Lunari .f. 36. c. 105
 De Tuputu .f. 56. c. 221
 De Tozacoztli mare, seu gutturis pallidi .f. 37. c. 111
 De Tozacoztli .f. 42. c. 133
 De Toznene .f. 38. c. 117
 De Tzanhoci .f. 22. c. 35
 De Tzanatlrotol, seu Aue simili, aut congeneri Tzanatl .f. 22. c. 37
 De Tzintitcan .f. 42. c. 135
 De Tzintitcan .f. 23. c. 43
 De Tzinticuilol .f. 39. c. 118
 De Tzitzihoa mare .f. 35. c. 104
 De Tzonyayauhçui mare, seu Aue capitis varij .f. 36. c. 108
 De Tzonyayauhçui femina . . . fol. 27. cap. 109
 De Tzonyayauhçui tertia . . . fol. 40. cap. 123
 De Tzopilol, siue Aura .f. 37. 112
X
 De Xalçuan, seu Aue arenam deglutiente .f. 39. c. 121
 De Xiquipilrotol .f. 54. c. 212
 De Xihutrotol, seu herbarum Aue .f. 39. c. 120
 De Xochitorol .f. 39. c. 122
 De Xochitorol altera seu Aue

florida .f. 40. c. 125
 De Xochitenucal .f. 51. c. 187
 De Xochitenucal altera .fol. 47. cap. 166
 De Xochitenucal .f. 51. c. 187
 De Xochitenucal altera .fol. 58. Cap. 229
 De Xomotl .f. 40. c. 124
 De Xompantotol .f. 53. c. 202
 De Xolotlapech .f. 54. c. 208
 De Xolotlapech .f. 53. c. 204
 De Xoxouhçuihoactli .f. 14. c. 6
 De Xoxouhçuihoactli .f. 40. 126
Y
 De Yacçintli, seu rostro spicæ Mayzij .f. 45. c. 154
 De Yacapaçlahoac, seu Aue lati rostri .f. 42. c. 136
 De Yacapitzaçhoac Mare, seu Aue rostri mucronati .f. 29. 68
 De Yacatl, siue Aue rostri nigri .f. 57. c. 228
 De Yacateçotli, seu rostro Cianeo .f. 29. c. 70
 De Yacatopil, seu rostro sudis .f. 29. c. 69
 De Yohualtorol, seu Aue nocturna .f. 49. c. 180
 De Yayauhçuitorol .f. 55. c. 216
 De Yexixouhçui, seu Aue cyaneorum pedum .f. 29. c. 72
 De Yllamarotl, seu Aue vetula .f. 30. c. 75
 De Yohaltecolotl, seu Bubone nocturno .f. 30. c. 17
 De Yohualcoachililn .f. 30. c. 74
 De Yohualcuaçhili, seu capite Chilli nocturno .f. 50. c. 181
 De Yzçuanhçili, seu Aquila nocturna .f. 28. c. 67
 De Yxamazçatrotol, seu Aue candenti colore illita oculis .f. 30. c. 76
 De Yxamazçat .f. 43. c. 138
 De Yxtezcatotol .f. 53. c. 206
 De Yxçucuil, seu oculo pido .f. 29. c. 71
 De Yzçuanhçili .f. 34. c. 100
 De Yzçatçzonyayauhçui, seu Aue varij Capitis .f. 28. c. 63
 De Yzçatçzonyayauhçui .f. 45. 155
 De Acoatl, seu Serpente aquatili .f. 60. c. 6
 De Aguaçen .f. 69. c. 50
 De Ahueyaçili, seu Hemorrhoidico .f. 59. c. 1
 De Aijs duobus Lacertarum generibus, quæ proprie Acaltrepep nuncupantur .f. 58. c. 2
 De Aquaçua, seu Bufone .f. 60. c. 7
 De Aquetzapallin, seu Crocodilus, quos alij Caymanes vocant .f. 60. c. 5
 De Aquaçetzapallin, seu aquatico colore .f. 59. c. 4
 De Ataligato Augue .f. 69. c. 51
B
 De Bitin Colubri genere .f. 70. 59
C
 De Canauhçoatl .f. 63. c. 11
 De Cencoatl .f. 60. c. 9
 De Cencoatl .f. 63. c. 23
 De Cencoatl, seu Colubro similis spicæ mayzij, similibusque coloribus variato .f. 62. c. 15
 De Chiauhçoatl .f. 68. c. 47
 De Coçoatl, seu Colubro Cornutum colore .f. 62. c. 16
 De Colçeratl, seu serpente Cornuticibus simili .f. 60. c. 8
 De Colubro splendente in tenebris, quem vocant Cumcoatl .f. 70. c. 58
 De Coyuta .f. 70. c. 57
 De Cuech, seu Colubro sonalibus insignito .f. 62. c. 17
 De Cuiçuilcoatl, seu Colubro vario .f. 61. c. 14
D
 De Dopone .f. 69. c. 54
E
 De Ecaçoatl, seu Angue ventri .f. 61. c. 12
H
 De Haro Coloti genere .f. 70. c. 55
M
 De Macacoatl, seu Angue Ceruino .f. 63. c. 20
 De Maçacoatl .f. 63. c. 21
 De Maquizecoatl .f. 63. c. 23
N
 De Nexoa .f. 68. c. 48
O
 De Oto Colubri genere .f. 68. 49
P
 De Perçacoatl .f. 64. c. 38
 De Perçzoatl, seu Angue lubrico .f. 64. c. 27
Q
 De Quatapalcatli, seu Chameleo ne Mexicenti .f. 61. c. 13
 De Quauhçatçlinam, seu matrem formicarum .f. 65. c. 32
A
 De Acaltrepepon, seu Monoxilo mucronato, quod priuatim Tamacuilçahuya vocant .fol. 58. cap. 1

INDEX
Tractatus Tertij de Reptilibus.

T
De Taletec Lacerta. f.69. c.53
De Tapayaxin. f.67. c.44
De Genere Tamacolin, seu Ruberum. f.65. c.34
De Tecoxin torquata. f.63. c.25
De Tecoisin, seu saxorum lacerta. f.65. c.36
De Techichicotl, seu lapide inculto. f.64. c.31
De Tepecolcoatl, seu Anguimontano, Coturnices Indicas colore imitante. f.68. c.46
De Teque Lacerta. f.69. c.52
De Tecuisin, seu innocuis lacertarum generibus. f.67. c.41
De Teiximinani, seu serpente inolante oculos. f.66. c.40
De Temacuilahuilia serpente. f.68. c.45
De Teizauhcoatl, seu serpente raro. f.66. c.37
De Tetzahucoatl. f.67. c.43
De Teuhlacotzahqui, seu domina serpentum. f.63. c.24
De Teuhlacotzahqui altero. f.65. c.33
De Texincoyotl. f.66. c.38
De Tlehua, seu igneo Colubro. f.63. c.26
De Tlecoatl, seu igneo serpente. f.64. c.30
De Tleocoatl. f.67. c.42
De Tleocoatl. f.64. c.29
De Tleocuetzpalin, seu nigra lacerta. f.65. c.35
De Tzicatlan serpente. f.61. c.10
X
De Xaxalhua. f.66. c.39
Y
De Yzraccoatl, seu albo Colubro. f.61. c.18
De Yztáctetozin, seu alba lacerta. f.62. c.19

I N D E X

Tractatus Quarti de Insectis.

A
De Aoachtocatl, seu Araneo. f.71. c.3
De Arocatl, seu Araneo versante in aquis. f.71. c.1
De Avin, seu Vermium quorundam pinguedine. f.71. c.2
C
De Cohahopochin. f.73. c.15
De Coyayahual. f.72. c.9
E
De Ecatoatl, seu Araneo ven-

ti. fol.71. Cap. 4
H
De Hocitexca. f.75. c.26
De Hoitztocatl, seu Araneo spinoso. f.71. c.5
L
De Lavalua Aranei genere. fol.75. c.28
De Lumatec Hirundinis genere. f.75. c.29
P
De Pollin. f.73. c.13
De Papilionum Nonnullis generibus. f.72. c.12
Q
De Qcauhmecatl. f.73. c.17
De Quauhcoquin. f.74. c.20
De Quahremolin. f.74. c.19
De Quetzalmiahual, seu Vespa pennas Huacamaya colore imitata. f.73. c.18
S
De Sulum formicarum genere. f.76. c.30
T
De Tapalchichi. f.71. c.6
De Techichiatl. f.72. c.8
De Temahoani. f.72. c.7
De Temicli. f.72. c.11
De Temolin, seu scarabeis. fol.74. cap. 22
De Teriatoca. f.73. c.16
De Insecto altero, quod Tenamazanapalua vocant. f.73. c.14
De Tlalacatl, seu Arundine terrestri. f.74. c.23
De Tlaxiquipillin, seu Marsupio Terrestri. f.74. c.24
De Tleocuilin. f.74. c.21
De Tocatl, seu Araneorum generibus. f.74. c.25
De Tzentecomama, seu Insecto, cui caput videtur esse oneri. f.75. c.27
Y
De Yzquua, seu Sipantipe. fol.72. cap. 10

I N D E X

Tractatus Quinti de Aquatilibus.

A
De Acacana, seu Piscis Gibbo. fol.85. Cap. 41
De Acacapallin. f.85. c.43
De Acipaquitli. f.84. c.39
De Acuetzpalmichin. f.85. c.44
De Alofac, Lupeae Maris Australis. f.85. c.40
De Acocilin, seu imagine Co-

chlez. f.78. c.8
De Ahuanhd, seu Muscarum palustrium Ouis. f.77. c.7
De Ahuihuila, seu Aquamtrahente. f.78. c.9
De Ahuitzotl. f.78. c.10
De Anenez In lecto lacustris. fol.77. c.5
De Amacpalli, seu manu cocinea. f.79. c.13
De Amilotl, seu Piscis terestri. f.77. c.6
De Atexcalquahuitl. f.79. c.14
De Atolocatl, seu Gerynis. fol.77. c.4
De Atetepitz, seu Scarabeo lacustris. f.76. c.3
De Atonahuitzli. f.79. c.15
De Atropinan. f.78. c.11
De Axaxayacatl, seu Musca palustris, aquosa facis constante. f.76. c.1
De Axolotl, siue lusu aquarum. f.76. c.2
C
De Chacallin. f.80. c.17
De Coamichin. f.87. c.52
De Coatatl. f.86. c.45
De Cocolin. f.80. c.18
De Coyamemichin. f.86. c.50
De Cueyatl. f.80. c.19
De Cuilapetotl, seu Pisciculus lacustris ventris magni. f.88. c.56
H
De Huitzitzilmichin. f.83. c.34
De Huutzitzilmichin. f.86. c.46
M
De Malullis. f.82. c.27
De Manati. f.87. c.53
De Michpillin, seu Ouis piscium. f.81. c.25
O
De Oculizrac, seu Vermiculis candidis. f.79. c.12
P
De Papalomichin. f.84. c.37
De Papalomichin. f.86. c.47
De Piscis Tauri forma, qui dicitur Oceano delatus est. f.88. c.55
De Piscibus, qui navigantibus in novam Hispaniam occurrere solent. f.87. c.54
Q
De Quateatl. f.84. c.36
De Quetzalmichin. f.86. c.48
S
De Serra Piscis. f.85. c.42
T
De Tapachpozahqui. f.83. c.33
De Tenemichin, seu Pagro. fol.86. cap. 49
De Tepechacallin. f.82. c.28
De Texcalnanacatl, seu lago

golapideo. f.83. c.32
De Tlacamichin. f.83. c.37
X
De Xalmichin, seu Piscis arenoso. f.83. c.30
De Xalmichin quauhnahoacen. f.83. c.31
De Xiomichin Mexicanorum. f.82. c.26
De Xochipalcapacheli, seu Concha minij coloris auriculata. fol.79. c.16
De Xohuilin. f.82. c.29
Y
De Yayauhqui, seu Arro Xohiilli. f.80. c.21
De Yacapitzahuac, seu Piscis tenuis nati. f.81. c.22
De Yacapitzahuac. f.81. c.23
De Yzahuitli. f.80. c.20
De Yzcuhua. f.86. c.51
De Yztaic, seu Sale Fontano. f.81. c.24

C
De Chapopotli. f.88. c.2
De Chimaltizatl, seu lapide speculari. f.88. c.1
De Coztictecpatl. f.90. c.33
E
De Eztecpatl. f.90. c.27
De Eztecl, seu lapide sanguinis. f.90. c.25
H
De Hoitzitztecl. f.88. c.3
De Lapide philippicaru. f.90. c.34
De Lapide Aqueo. f.90. c.35
M
De Matlaxihuitl. f.90. c.31
Q
De Quetzalcoquyac, seu plama fetida. f.90. c.32
De Quetzalytzli. f.90. c.24
T
De Tapachpatli, seu hepatis medicina. f.88. c.7
De Tecoca huitl. f.90. c.21
De Tecuitlatl. f.89. c.14
De Tecuixtli. f.90. c.17
De Tecuixtli, seu colore futeo. f.90. c.22
De Tequixquilit, seu nitro iterum. f.90. c.20
De Tequixquilit iterum. f.89. c.13
De Tetillli. f.89. c.16
De Teticatl. f.89. c.12

De Tezotli, seu Silatico. f.89. c.10
De Ticatilli, seu Terra alba. f.90. c.19
De Toltecaytzli. f.90. c.30
De Tlacuiloltecpatl, seu lapide picto. f.90. c.29
De Tlahuati, seu rubrica fabrilis. f.89. c.15
De Tlahkocotl, seu Terra acida. f.90. c.18
De Tlayac, seu terra fetida. f.89. c.11
De Tlanezillo. f.88. c.6
De Tlapaltehuilatl. f.90. c.28
De Xicaltecl. f.90. c.23
Y
De Ychatecl, seu lapide Gossipij. f.88. c.4
De Yztacxalli. f.88. c.5
De Yztatl, seu sale in genere. f.88. c.9
De Yzrehuilatl, & lapide Chyastallino. f.90. c.36
De Yztli lapide. f.88. c.8

I N D E X

Tractatus sexti de Mineralibus.

A

De Apoconalli. fol.90. C.26

F I N I S.

ERRATA SIC CORRIGE.

pag. 4	cap. II.	felle	lege fele
pag. 8	cap. XXV.	circuratur	l. cicuratur
pag. 8	cap. XXVI.	hyemmalis	l. hiemalis
pag. 8	cap. XXVI.	fulus	l. fulvus
pag. 10	cap. XXX.	Incurano	l. Incuruo
pag. 11	cap. XXXIV.	non	l. non em
pag. 13	cap. III.	cadent	l. cadenti
pag. 15	vsque ad pag. 23	hist. quadruped.	l. hist. auium
pag. 15	cap. IX.	alimicum	l. alimestrum
pag. 15	cap. IX.	medioris	l. medicoris
pag. 16	cap. XI.	pronominet	l. prominēt
pag. 17	cap. XIII.	Corduete	l. carduele
pag. 19	cap. XV.	Columbarum	l. columbarum
pag. 19	cap. LXV.		l. LXX
pag. 20	cap. LXXV.		l. LXXIV
pag. 38	cap. CXVII.	conspicindam	l. conspiciendam
pag. 49	cap. CLXV.	Mexicanaum	l. Mexicaparum
pag. 58	cap. II.	nuncantur	l. nuncupantur
pag. 74	cap. XXVI.	nigerit	l. negrelit
pag. 82	cap. XXVI.	luarce	l. fuzitate
pag. 85	cap. XLI.	allam paruum	l. alia parua
pag. 87	cap. LIV.	delate	l. delata

F I N I S

